

Sygn. akt **IC 119/13**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lutego 2017r.

Sąd Okręgowy w Płocku Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Tetkowska

Protokolant: Damian Gołębiewski

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 lutego 2017r. w Płocku

sprawy z powództwa E. K. (1) występującej w imieniu własnym i jako przedstawiciel ustawowy małoletnich: M. K. (1) i P. K. oraz M. K. (2) i M. K. (3)

przeciwko A. A. z siedzibą w N.

o zadośćuczynienie, odszkodowanie

1.zasądza od pozwanego A. A. z siedzibą w N. na rzecz powódki E. K. (1) :

- kwotę 20.000zł (dwadzieścia tysięcy złotych) zadośćuczynienia za śmierć męża z ustawowymi odsetkami od 14 stycznia 2013r. do 31 grudnia 2015r. i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty oraz

- kwotę 40.000zł (czterdzieści tysięcy złotych) tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami od 14 stycznia 2013r. do 31 grudnia 2015r. i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty i

- kwotę 35.000zł (trzydzieści pięć tysięcy złotych) zadośćuczynienia za śmierć syna z ustawowymi odsetkami od 17 stycznia 2013r. do 31 grudnia 2015r. i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty ;

2.zasądza od pozwanego A. A. z siedzibą w N. na rzecz małoletniego powoda M. K. (1) reprezentowanego przez matkę E. K. (1) ;

- kwotę 60.000zł (sześćdziesiąt tysięcy złotych) tytułem zadośćuczynienia za śmierć ojca z ustawowymi odsetkami od 28 stycznia 2013r. do 31 grudnia 2015r. i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty oraz;

- kwotę 40.000zł (czterdzieści tysięcy złotych) tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami od 28 stycznia 2013r. do 31 grudnia 2015r. i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty ;

3.zasądza od pozwanego A. A. z siedzibą w N. na rzecz małoletniego powoda P. K. reprezentowanego przez matkę E. K. (1) ;

- kwotę 60.000zł (sześćdziesiąt tysięcy złotych) tytułem zadośćuczynienia za śmierć ojca z ustawowymi odsetkami od 28 stycznia 2013r. do 31 grudnia 2015r. i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty oraz;

- kwotę 40.000zł (czterdzieści tysięcy złotych) tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami od 28 stycznia 2013r. do 31 grudnia 2015r. i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty ;

4.zasądza od pozwanego A. A. z siedzibą w N. na rzecz powódki M. K. (2) ;

- kwotę 60.000zł (sześćdziesiąt tysięcy złotych) tytułem zadośćuczynienia za śmierć ojca z ustawowymi odsetkami od 11 lutego 2013r. do 31 grudnia 2015r. i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty oraz;

- kwotę 40.000zł (czterdzieści tysięcy złotych) tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami od 11 lutego 2013r. do 31 grudnia 2015r. i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty ;

5. zasądza od pozwanego A. A. z siedzibą w N. na rzecz powódki M. K. (3);

- kwotę 35.000zł (trzydzieści pięć tysięcy złotych) tytułem zadośćuczynienia za śmierć ojca z ustawowymi odsetkami od 18 stycznia 2013r. do 31 grudnia 2015r. i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty oraz;

- kwotę 20.000zł (dwadzieścia tysięcy złotych) tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami od 18 stycznia 2013r. do 31 grudnia 2015r. i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty ;

6. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

7. zasądza od pozwanego A. A. z siedzibą w N. na rzecz małoletniego powoda M. K. (1) reprezentowanego przez matkę E. K. (1) kwotę 3.600zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

8. zasądza od pozwanego A. A. z siedzibą w N. na rzecz małoletniego powoda P. K. reprezentowanego przez matkę E. K. (1) kwotę 3.600zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

9. zasądza od pozwanego A. A. z siedzibą w N. na rzecz powódki M. K. (2) kwotę 3.600zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

10. zasądza od pozwanego A. A. z siedzibą w N. na rzecz powódki M. K. (3) kwotę 2.800zł (dwa tysiące osiemset złotych) tytułem zwrotu opłaty sądowej i kwotę 2.532zł (dwa tysiące pięćset trzydzieści dwa złote) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

11. zasądza od powódki M. K. (3) na rzecz pozwanego A. A. z siedzibą w N. kwotę 1.068zł (jeden tysiąc sześćdziesiąt osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

12. znosi wzajemnie koszty zastępstwa procesowego między powódką E. K. (1) a pozwanym;

13. nakazuje pobrać od pozwanego A. A. z siedzibą w N. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Płocku kwotę 21.119zł (dwadzieścia jeden tysięcy sto dziewiętnaście złotych) tytułem części kosztów postępowania w sprawie;

14. pozostałe koszty postępowania przejmuje na rachunek Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Płocku.

Sygn. akt I C 119/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 14 stycznia 2013 r. E. K. (1) wystąpiła przeciwko (...) S.A. Oddział w Polsce o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz z tytułu tragicznej śmierci męża R. K.:

- kwoty 100.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia

- kwoty 50.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty- tytułem odszkodowania

- kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Sprawa została zarejestrowana pod sygnatura I C 119/13.

Pozwany w odpowiedzi na pozew z dnia 8 marca 2013 r. wniósł o odrzucenie pozwu ewentualnie oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu pozwany na podstawie art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c. wniósł o odrzucenie pozwu ze względu na brak zdolności sądowej.

Powód w piśmie procesowym z dnia 15 marca 2013r. sprostował omyłkę w oznaczeniu strony pozwanej wskazując , iż pozwanym w sprawie jest A. A. w N., a (...) S.A, a Oddział w Polsce został wskazany jako adres dla doręczeń – k. 103-105.

Postanowieniem z dnia 21 marca 2013r. Sad Okręgowy w Płocku odmówił odrzucenia pozwu – k. 108-109.

Pozwem z dnia 17 stycznia 2013 r. powódka E. K. (1) wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. Oddział w Polsce na jej rzecz z tytułu tragicznej śmierci syna K. K.:

- kwoty 85.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu tytułem zadośćuczynienia
- zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą I C 131/13.

W dniu 21 lutego 2013r. ,w odpowiedzi na pozew, pozwany wniósł o odrzucenie pozwu, ewentualnie oddalenie powództwa w całości – 152 – 160

Powód w piśmie procesowym z dnia 15 marca 2013r. sprostował omyłkę w oznaczeniu strony pozwanej wskazując , iż pozwanym w sprawie jest A. A. w N., a (...) S.A., a Oddział w Polsce został wskazany jako adres dla doręczeń – k. 182-184.

Postanowieniem z dnia 22 marca 2013r. . Sad Okręgowy w Płocku odmówił odrzucenia pozwu – k. 108-109.

Pozwem z dnia 28 stycznia 2013 r. małoletni M. K. (1) reprezentowany przez przedstawiciela ustawowego matkę E. K. (1) wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. Oddział w Polsce na swoją rzecz:

- kwoty 120.000 zł w tym: 80.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia po śmierci ojca oraz 40.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, tytułem pogorszenia się sytuacji życiowej powoda po śmierci ojca;
- zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą I C 276/13.

W odpowiedzi na pozew z dnia 8 marca 2013 r. pozwany wniósł o odrzucenie pozwu, ewentualnie oddalenie powództwa- k. 230-238.

Powód w piśmie procesowym z dnia 15 marca 2013r. sprostował omyłkę w oznaczeniu strony pozwanej wskazując , iż pozwanym w sprawie jest A. A. w N., a (...) S.A, a Oddział w Polsce został wskazany jako adres dla doręczeń – k. 262 -264.

Postanowieniem z dnia 22 marca 2013r. Sad Okręgowy w Płocku odmówił odrzucenia pozwu – k. 265-266.

Pozwem z dnia 28 stycznia 2013 r. małoletni P. reprezentowany przez przedstawiciela ustawowego matkę E. K. (1) wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. Oddział w Polsce na swoją rzecz: kwoty 120.000 zł w tym: 80.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia po śmierci ojca i 40.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, tytułem pogorszenia się sytuacji życiowej po śmierci ojca;

- zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą I C 277/13.

W odpowiedzi na pozew z dnia 8 marca 2013 r. pozwany wniósł o odrzucenie pozwu, ewentualnie oddalenie powództwa w całości – k. 310-318

Postanowieniem z dnia 22 marca 2013r. Sąd Okręgowy w Płocku odmówił odrzucenia pozwu – k. 345-346.

Pozwem z dnia 18 stycznia 2013 r. M. K. (3) wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. Oddział w Polsce na swoją rzecz: kwoty 80.000 zł w tym: 60.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia po śmierci ojca i 20.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, tytułem pogorszenia się sytuacji życiowej po śmierci ojca;

- zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą I C 346/13.

W odpowiedzi na pozew z dnia 6 marca 2013 r. pozwany wniósł o odrzucenie pozwu, ewentualnie oddalenie powództwa w całości – k. 385-398.

Postanowieniem z dnia 22 marca 2013r. Sad Okręgowy w Płocku odmówił odrzucenia pozwu – k. 434-435.

Pozwem z dnia 11 lutego 2013 r. małoletnia M. K. (2) reprezentowana przez przedstawiciela ustawowego matkę E. K. (1) wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. Oddział w Polsce na swoją rzecz:

- kwoty 120.000 zł w tym: 80.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia po śmierci ojca i 40.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem pogorszenia się sytuacji życiowej powódki po śmierci ojca;

- zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sprawa została zarejestrowana pod sygnatura I C 381/13

Pozwany w odpowiedzi na pozew z dnia 4 kwietnia 2013 r. wniósł o odrzucenie pozwu, ewentualnie oddalenie powództwa w całości – k. 491-499.

Postanowieniem z dnia 22 marca 2013r. Sad Okręgowy w Płocku odmówił odrzucenia pozwu – k. 487-488

Zarządzeniem z dnia 6 maja 2013 r. Sąd połączył do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy I C 119/13, I C 131/13, I C 276/13, I C 381/13, I C 346/13, I C 277/13 i sprawę prowadził pod sygnaturą I C 119/13- k. 522.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 16 stycznia 2011 r. w miejscowości W., doszło do wypadku, w wyniku którego śmierć poniósł R. K. – mążnek i ojciec powodów oraz K. K. – syn i brat powodów. Winnym zaistniałego wypadku uznano T. K. (najstarszego syna powódki E. K. (1)), który nie zachowując należytej ostrożności, zjechał na przeciwny pas ruchu, doprowadzając do czołowego zderzenia z jadącym prawidłowo samochodem ciężarowym, następnie pojazd zaczął płonąć. (okoliczność bezsporna, akt zgonu k. 12, 124).

W dacie zdarzenia właściciel pojazdu marki F. (...) o nr rej. (...), w którym jako pasażer jechał R. K. i K. K. był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej u pozwanego ubezpieczyciela / bezsporne/.

Sprawca wypadku T. K. w chwili wypadku miał 19 lat .Prawo jazdy zostało mu wydane w dniu 9 grudnia 2010 r. przez Starostę (...). (dowód: zaświadczenie ze Starostwa Powiatowego w Ż. k. 1003).

R. K. w chwili wypadku znajdował się pod wpływem alkoholu w stężeniu 1,5 promila alkoholu etylowego.

W wyniku przedmiotowego zdarzenia R. K. doznał skrajnie ciężkich obrażeń wielonarządowych, które spowodowały jego natychmiastowy zgon. Nawet zapięcie pasów bezpieczeństwa wcale nie zwiększyłyby prawdopodobieństwa przeżycia przedmiotowego wypadku. I to zarówno ze względu na bardzo duże prawdopodobieństwo doznania, śmiertelnych w skutkach, obrażeń wielonarządowych, jak i powypadkowe rozległe oparzenia termiczne nieprzytomnej osoby uwięzionej w palącym się samochodzie. Rodzaj i stopień odniesionych obrażeń u R. K. należy zaliczyć do skrajnie (ekstremalnie) ciężkich. Podobne obrażenia spotykane są jedynie w wypadkach kolejowych i lotniczych. Dodatkowym czynnikiem przesądającym o losie kierowcy i pasażerów samochodu osobowego, był powypadkowy zapłon i pożar samochodu, który i tak doprowadziłby do śmiertelnych w ostatecznych skutkach obrażeń. Nawet zapięcie pasów bezpieczeństwa przez R. K., nie wpłynęłoby na poprawę jego bezpieczeństwa. Zarówno prędkości jak i siły działające na zmarłego w chwili zdarzenia z TIRem zdecydowanie przewyższały te, w których istniałaby jakakolwiek szansa na przeżycie wypadku.

Podobnie dla skutków wypadku bez znaczenia był fakt, czy K. K. miał zapięte pasy bezpieczeństwa czy też nie.

U poszkodowanego K. K. doszło do przerwania ciągłości tętnicy głównej, będącej skutkiem urazu na skutek ogromnej siły uderzeniowej, z jaką samochód kierowany przez T. K. wbił się pod samochód ciężarowy. Rozległych obrażeń K. K. doznałby zarówno, gdyby używał, jak i gdyby nie używał pasów bezpieczeństwa (opinia biegłego patomorfologa k. 332-335 akt I C 1591/12 Sądu Rejonowego w Żyrardowie).

Bezpośrednią przyczyną zaistnienia wypadku był nieprawidłowy sposób jazdy kierującego samochodem osobowym F. (...) - T. K. polegający na zjeździe na lewy pas jezdni drogi nr (...). (dowód: pisemna opinia biegłego sądowego, specjalisty medycyny sądowej S. C. (1) k. 1149 – 1162, pisemna opinia biegłego sądowego z zakresu technicznej i kryminalistycznej rekonstrukcji wypadków i kolizji drogowych, techniki samochodowej i ruchu drogowego k. 1189 – 1203).

Przed śmiercią R. K. zatrudniony był na stanowisku spawacza i pracował przy budowie obwodnicy, osiągał wynagrodzenie w wysokości ok. 2.000 zł netto. Wcześniej podejmował prace na budowach. Pracował legalnie i na „czarno”. Był głównym żywicielem rodziny. Ponadto pracował w gospodarstwie rolnym, o powierzchni 1,83 ha. Uprawiał zboże, ziemniaki oraz hodował świnie i byki. Był on bardziej skoncentrowany na zaspokajaniu potrzeb finansowych rodziny, podczas gdy jego żona wychowywała dzieci i prowadziła dom. W gospodarstwie pomagali zarówno żona, jak i dzieci. Nieżyjący zabierał chłopców nie tylko do prac polowych, ale także do naprawy maszyn, po to aby uczyli się, wdrażali do pracy. Ojciec był jedyną osobą w rodzinie, która zajmowała się sprzętem rolniczym. (zeznania powódki E. K. k. 1241v 00.10.42 – 00.14.10, 00.17.39).

Zdarzało się, że R. K. wracał do domu pod wpływem alkoholu i zachowywał się agresywnie, stosował wobec żony przemoc fizyczną. E. K. (1) wtedy wzywała policję. Żona próbowała go nakłonić do podjęcia leczenia odwykowego. Składała wnioski o przymusowe leczenie męża. W końcu lat dziewięćdziesiątych toczyła się między małżonkami sprawa o separację.

W małżeństwie „raz było dobrze, a raz źle”.

Przed wypadkiem małżonkowie K. mieli problemy finansowe, zdarzały się też sytuacje, że pożyczali pieniądze od rodziny. Dzieci stron nie wyjeżdżały na wakacje. Rodzina wspólnie spędzała uroczystości rodzinne, święta. (dowód: zeznania powódki E. K. (1), protokół rozprawy z dnia 14 sierpnia 2013 r., czas od 00:13:36 do 00:16:23, od 00:30:47 do 00:44:34, zeznania świadka B. Ś., k. 1133v – 1134, zeznania świadka D. B. (1) k. 1134 – 1135, zeznania świadka A. P. k. 1135v, zeznania świadka P. P. k. 1136).

E. K. (1) i R. K. byli małżeństwem przez 20 lat, mieli sześcioro wspólnych dzieci, nie posiadali dzieci pozamałżeńskich i przysposobionych. W dniu wypadku pięcioro dzieci (poza M.) mieszkało razem z rodzicami. E. K. (1) przed wypadkiem nie pracowała, zajmowała się domem i dziećmi. Decyzją z dnia 4 sierpnia 2003 r. Powiatowego Zespołu ds. Orzekania

o Niepełnosprawności została zaliczona do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, z tego tytułu ma wypłacaną rentę socjalną w wysokości ok. 700 zł. Po dniu 16 stycznia 2011 r. nie figurowała w ewidencji osób bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy w Ż.. Po śmierci męża podejmowała prace dorywcze. Obecnie nie pracuje.

(dowód: zeznania powódki k. 988v 00.05.38 – 00.07.39, k. 1241v 00.16.12, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k. 31, zaświadczenie z PUP w Ż. k. 1008, zaświadczenie z ZUS III Oddział w Ż. k. 1010).

Dzieci po śmierci ojca nie otrzymują renty, albowiem R. K. w chwili śmierci nie posiadał wymaganego okresu składkowego. E. K. (1) pobiera też zasiłki rodzinne, korzysta z pomocy społecznej. W 2011 r. rodzina K. otrzymała pomoc finansową w związku ze zdarzeniem losowym. Decyzją GOPS z dnia 19 stycznia 2011 r. rodzinie przyznano jednorazowy zasiłek celowy w wysokości 1.000 zł. Decyzją z dnia 14 czerwca 2012 r. rodzinie przyznano pomoc finansową – jednorazowy zasiłek celowy specjalny w wysokości 150 zł. Dzieci E. K. (1): P. K. i M. K. (1) objęci są pomocą w naturze polegającą na pokrywaniu kosztów dożywiania dzieci w dni nauki szkolnej. E. K. (1) pobiera też zasiłek pielęgnacyjny w wysokości 153 zł miesięcznie, z uwagi na stwierdzoną niepełnosprawność oraz zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego w wysokości 788 zł miesięcznie oraz na chłopców zasiłki 500+.

Łączny dochód E. K. (1) wynosi nieco poniżej 1.700 zł miesięcznie. Obecnie powódka mieszka w domu z dwójką najmłodszych dzieci. Najstarsza córka M. ma swoje dziecko i swój dom na utrzymanie. Mieszka obok, korzystając tego samego podwórka. M. ponad trzy lata temu wyprowadziła się z domu rodzinnego.

E. K. (1) utrzymuje dom, w którym mieszka z dziećmi. Poności następujące opłaty: energia elektryczna 200 zł miesięcznie, woda 50 zł miesięcznie, gaz 110 zł miesięcznie, podatek od nieruchomości 12 zł miesięcznie, opał ok. 300 zł miesięcznie (3.500 zł koszt węgla i drewna /12 miesięcy). Łącznie wszystkie jej wydatki związane z utrzymaniem domu wynoszą ok. 700 zł miesięcznie. E. K. (1) jest współwłaścicielem, z nieżyjącym mężem, gospodarstwa rolnego o powierzchni 1,85 ha. Po śmierci męża teściowa zabrała traktor. Ziemia nie była uprawiana, powódka nie pobierała dopłat unijnych. Po pięciu latach po śmierci męża powódka zaczęła obrabiać ziemię. W tym celu pożycza sprzęt rolniczy (głównie traktor) od sąsiadów. Przed wypadkiem powódka była zdrowa, nie korzystała z pomocy psychiatry i psychologa. Po wypadku leczyła się u lekarza rodzinnego, przyjmuje leki na uspokojenie. Śmierć męża i dwóch synów w wypadku z dnia 16 stycznia 2011 r. wpłynęła na psychikę E. K. (1) w ten sposób, że wywołał u niej około 9 miesięczną reakcję żałoby, która przejawiała się występowaniem zaburzeń depresyjnych o nasileniu odpowiadającym zakłóceniom nerwicowym. W chwili obecnej u E. K. (1) nie występują już objawy żałoby. Obecnie powódka nie odczuwa skutków psychicznych związanych ze zdarzeniem i nie wymaga ona leczenia specjalistycznego. (dowód: zeznania powódki E. K. (1), protokół rozprawy z dnia 14 sierpnia 2013 r., czas od 00:05:38 do 00:13:36, od 00:16:26 do 00:20:56, k. 1241v 00.14.10, k. 1242 00.20.35, zaświadczenie z ZUS III Oddział w Ż. k. 1010, zaświadczenie z Gminnego Ośrodka Pomocy (...) w W. k. 1012, opinia biegłego z zakresu psychiatrii R. W. (1) k. 1165- 1176).

K. K. w chwili wypadku miał 12 lat. Był pogodnym dzieckiem. Miał problemy z nauką. Powtarzał klasę. Razem także z nieżyjącym T. uczęszczał do specjalistycznego ośrodka szkolno- wychowawczego. Pomagał wraz z rodzeństwem w gospodarstwie rolnym. Był w dobrych relacjach z pozostałym rodzeństwem, zwłaszcza z braćmi (zeznania powódki E. K. k. 1241v 00.06.05 – 00.10.42).

M. K. (1) w chwili śmierci ojca i braci miał 8 lat. Zdarzenie spowodowało dla niego ogromny szok. Małoletni był związany z zmarłym tragicznie ojcem. Ojciec wraz ze swoim małym synem bawił się, rozmawiał. Chłopiec pomagał też ojcu w pracach w gospodarstwie rolnym. M. miał i ma problemy z nauką, korzysta z pomocy poradni psychologiczno – pedagogicznej. Wypadek z dnia 16 stycznia 2011 r. wpłynęła na psychikę małego w ten sposób, że wywołał u niego trwającą około 6 miesięcy reakcję żałoby. Przejawiała się ona występowaniem objawów zespołu stresu pourazowego. Występowały u niego objawy obniżonego nastroju, płaczliwość, objawy lęku separacyjnego, problemy z nauką. Aktualnie dziecko funkcjonuje prawidłowo, prowadzi normalne życie. Często przebywa w gronie kolegów, gra z nimi w piłkę, bawi się, neguje lęki. Aktualnie nie odczuwa skutków psychicznych związanych ze zdarzeniem. Nie wymaga leczenia specjalistycznego. (dowód: zeznania powódki E. K. (1), protokół rozprawy z dnia 14 sierpnia 2013

r., czas od 00:20:56 do 00:22:33, zeznania świadka D. B. (1), k. 1135, zeznania świadka A. P. k. 1135v, opinia biegłej z zakresu psychiatrii dzieci i młodzieży K. O. (1) k. 1106 - 1109)

P. K. w chwili śmierci ojca i braci miał 9 lat. Wypadek, w którym zginęli ojciec i dwóch starszych braci był dla niego szokiem. Małoletni także był emocjonalnie związany z zmarłym tragicznie ojcem i braćmi. Małoletni czekał na wieczory z ojcem. Również i on, podobnie jak jego brat, pomagał ojcu w pracach w gospodarstwie rolnym. Przed wypadkiem w 2010 r. P. K. zemdlął na przedstawieniu. Wezwano pogotowie, podejrzewano u niego padaczkę. Pozostaje pod kontrolą lekarzy. Po tym zdarzeniu pogorszyła się u niego pamięć. Po wypadku nasiliły się też u niego problemy z nauką, stał się bardziej lękliwy, wycofany, korzysta z pomocy poradni psychologiczno – pedagogicznej. Wypadek z dnia 16 stycznia 2011 r. wpłynął na psychikę nieletniego w ten sposób, że wywołał u niego trwającą około 6 miesięcy reakcję żałoby. Przejawiała się ona występowaniem objawów zespołu stresu pourazowego. U chłopca objawy powyższe nałożyły się na występujące wcześniej (po utracie przytomności) zmiany w nastroju i wycofanie. To spowodowało większe nasilenie leków i obniżenie nastroju. Występujące aktualnie u niego problemy z nauką są spowodowane najprawdopodobniej obniżeniem sprawności intelektualnej (sugeruje to powtarzanie klas „O” i „I” oraz opinia z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej). Małoletni ma prawidłowe relacje z rówieśnikami, chętnie przebywa w ich towarzystwie. Neguje lęki. Aktualnie nie odczuwa skutków psychicznych związanych ze zdarzeniem. Nie wymaga leczenia specjalistycznego. (dowód: zeznania powódki E. K. (1), protokół rozprawy z dnia 14 sierpnia 2013 r., czas od 00:20:56 do 00:22:33, zeznania powódki M. K. (3), protokół rozprawy z dnia 14 sierpnia 2013 r., czas od 00:59:42 do 01:04:18, zeznania świadka D. B. (1), zeznania świadka A. P. k. 1135v, opinia biegłej z zakresu psychiatrii dzieci i młodzieży K. O. (1)k. 1106 - 1109)

M. K. (2) w chwili śmierci ojca miała 15 lat. Zdarzenie spowodowało dla niej ogromny szok. Powódka była silnie emocjonalnie związana ze swoim ojcem i braćmi, którzy zginęli. Dla powódki ojciec był ważną osobą. Powódka, jak reszta rodzeństwa pomagała ojcu w gospodarstwie, chociaż główne prace spadały na ojca i najstarszego z braci. Powódka po śmierci ojca czuła się samotna. Ma świadomość braku ojca, który, mimo awantur z matką, nigdy nie podnosił ręki na swoje dzieci. Po śmierci ojca i braci M. K. (2) przeżyła przygnębienie trwające u niej 3 – 4 miesiące. Była zamknięta w sobie, unikała towarzystwa. Po tym okresie reakcja żałoby ustąpiła u niej całkowicie. (dowód: opinia biegłego z zakresu psychiatrii R. W. (1) k. 1165- 1176, zeznania powódki M. K. k. 1242 00.28.30 – 00.29.21).

M. K. (3) w chwili śmierci ojca miała 21 lat. Bardzo mocno przeżyła śmierć ojca i braci. Powódka w dniu wypadku nie mieszkała już w domu rodzinnym, ale obok, codziennie widywała się z ojcem i braćmi. Powódka jest najstarszym dzieckiem w wielodzietnej rodzinie. Relacje pomiędzy ojcem, a powódką zmieniały się w miarę jak dorastała, ale zawsze były dobre. M. K. (3) pracuje dorywczo, ma na utrzymaniu własne dziecko. Jej narzeczony pracuje i osiąga dochód w wysokości 3.000 zł miesięcznie. Ojciec kupił jej samochód, wcześniej pomagał przy wynajęciu mieszkania. Ojciec wspierał ją finansowo. Rodzice pomagali jej także w ten sposób, że korzystała z produktów wyprodukowanych w gospodarstwie. Po wypadku nie leczyła się u psychiatry i psychologa. Po wypadku cały czas pomaga mamie i rodzeństwu. Po zdarzeniu z dnia 16 stycznia 2011 r. wystąpiła trwająca około 1 roku reakcja żałoby, przejawiająca się odczuwaniem pustki życiowej i niemożnością pogodzenia się z tym, że ojciec wraz z braćmi wyjechali i już nie wrócili. Po tym okresie „załamanie nerwowe” ustąpiło. Obecnie u M. K. (3) nie występują objawy depresyjne, w tym przyczynowo związane ze śmiercią ojca. Obecnie powódka nie odczuwa skutków psychicznych związanych ze zdarzeniem ze stycznia 2011 r. Nie wymaga leczenia specjalistycznego. (dowód: zeznania M. K. (3), protokół rozprawy z dnia 14 sierpnia 2013 r., czas od 00:44:34 do 01:01:26, M. K. (2) k. 1242v 00.35.46, k. 1243 00.49.03, opinia biegłego z zakresu psychiatrii R. W. (1) k. 1165- 1176).

Powodowie zgłosili szkodę ubezpieczycielowi pismem z dnia 10 lutego 2011r. żądając dla powódki E. K. (1) po 150.000zł tj. łącznie po 300.000zł tytułem zadośćuczynienia po śmierci męża i syna, a dla pozostałych powodów po 100.000zł zadośćuczynienia z powodu śmierci ojca i brata, tj. po 200.000zł dla każdego z nich (pismo k. 22-23).

Pozwany w dniu 12 kwietnia 2011 r. przyznał powódce E. K. (1) kwotę 30.000 zł tytułem zadośćuczynienia za śmierć męża oraz kwotę 10.000 zł tytułem odszkodowania w związku z pogorszeniem sytuacji życiowej. (odpowiedź na

odwołanie, k. 13, odwołanie od decyzji k. 14 – 15, decyzja k. 16, zgłoszenie dalszych roszczeń k. 17 – 20, przyznanie zaliczki k. 21, zgłoszenie szkody k. 22 – 24, pismo k. 1246).

Pozwany w dniu 12 kwietnia 2011 r. i 25 lipca 2012 r. przyznał na rzecz powódki E. K. (1) łącznie kwotę 30.000 zł tytułem zadośćuczynienia za śmierć syna K. (okoliczność bezsporna, odpowiedź na odwołanie k. 125, odwołanie od decyzji k. 126 – 128, przyznanie świadczenia k. 129, przyznanie zaliczki k. 130, zgłoszenie dalszych roszczeń k. 131 – 132, zgłoszenie szkody k. 133 – 135, k. 1246).

Pozwany w dniu 12 kwietnia 2011 r. i 10 sierpnia 2012 r. przyznał na rzecz małoletnich: M. K. (2), M. K. (5), P. K. kwoty po 30.000 zł tytułem zadośćuczynienia z śmierć ojca i po 5.000 zł tytułem odszkodowania. (przyznanie świadczenia k. 206, k. 508, k. 286 i k. 1246-1247).

Pozwany w dniu 12 kwietnia 2011 r. i 10 sierpnia 2012 r. przyznał na rzecz M. K. (3) łączną kwotę 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia za śmierć ojca, 5.000 zł tytułem odszkodowania, 3.233,34 zł tytułem zwrotu kosztów pogrzebu (przyznanie świadczenia k. 286, 365, 508).

Powodowie , poza E. K. (1) wystąpili do Sądu Rejonowego w Żyrardowie o zadośćuczynienie po zmarłym bracie K. K.. Wyrokiem z dnia 19 maja 2015r. Sąd Rejonowy zasądził od ubezpieczyciela na rzecz powodów : M. i P. po 10.000zł , na rzecz M. 3.000zł i na rzecz M. kwotę 5.000zł tytułem zadośćuczynienia , oddalając roszczenie w pozostałej części (wyrok w sprawie I C 1591/12 k. 372)

Powyższy stan faktyczny Sad ustalił na podstawie :

Przesłuchania powódki E. K. (1) k. 988- 989v 00.05.00 – 00.43.42 i k. 990v 01.01.15 i 01.03.41, k. 1241v- 1242 00.05.23 – 00.26.37, M. K. (2) k. 1242 – 1242v 00.27.35 – 00.39.45, M. K. (3) k. 989v- 990v od 00.44.41-01.06.13, k. 1242v – 1243 00.40.08 – 00.49.03, zeznań świadka B. Ś. k.1133v – 1134, D. B. (2) k. 1134-1136, A. P. k. 1135- 1136, P. P. k. 1136- 1136v , opinii biegłego psychiatry R. W. k. 1165-1076, opinii biegłego psychiatry dziecięcego K. F. – O. k. 1106-1109 , opinii z zakresu medycyny sądowej patomorfologii sporządzonej przez S. C. k. 1149-1162, opinii z zakresu rekonstrukcji wypadków J.. J. F. k. 1189-1203 oraz wymienionych wyżej dokumentów załączonych do akt sprawy.

Opinie nie były kwestionowane przez strony.

Pozwany złożył dodatkowe pytania do biegłego psychiatry R. W.(k. 1096- 1097), ale w ocenie Sadu odpowiedzi na te pytania nie miałyby istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy i dlatego też Sąd nie zlecił biegłemu sporządzenia opinii uzupełniającej.,

Sąd zważył co następuje:

Podstawą odpowiedzialności pozwanego jest art. 436 § 2 k.c., zgodnie z którym w razie zderzenia się mechanicznych środków komunikacji poruszanych za pomocą sił przyrody samoistni posiadacze mechanicznych środków komunikacji poruszanych za pomocą sił przyrody mogą wzajemnie żądać naprawienia poniesionych szkód na zasadach ogólnych tj. na zasadzie winy. Natomiast według art. 9 ust. 1 ustawy z dn. z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124 poz. 1152 z zm.), dalej ustawa o ubezpieczeniach obowiązkowych, umowa ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej obejmuje odpowiedzialność cywilną podmiotu objętego obowiązkiem ubezpieczenia za szkody wyrządzone czynem niedozwolonym oraz wynikłe z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, o ile nie sprzeciwia się to ustawie lub właściwości (naturze) danego rodzaju stosunków. W stosunku do ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela został określony w art. 35 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, według którego ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu. Poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia

obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń (art. 19 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych).

Kwestię roszczeń przysługujących w przypadku śmierci poszkodowanego reguluje art. 446 k.c., według którego jeżeli skutek uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia nastąpiła śmierć poszkodowanego, zobowiązany do naprawienia szkody powinien zwrócić koszty leczenia i pogrzebu temu, kto je poniósł. Sąd może ponadto przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego stosowne odszkodowanie, jeżeli skutek jego śmierci nastąpiło znaczne pogorszenie ich sytuacji życiowej. Sąd może także przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Powództwo w niniejszej sprawie zasługuje na uwzględnienie, aczkolwiek jedynie częściowo. Podstawa odpowiedzialności pozwanego była całkowicie niesporna. Zdaniem Sądu należy też stwierdzić, iż doszło do pogorszenia sytuacji życiowej powodów. Powodowie, gdyby żył ich mąż i ojciec, znajdowaliby się w lepszej sytuacji ekonomicznej niż obecnie. Ciężar zaspokojenia potrzeb finansowych rodziny spoczywał w znacznie większym stopniu na R. K. niż na E. K. (1). Po jego śmierci E. K. (1) musi utrzymywać siebie i dzieci jedynie z własnych dochodów, które są niewielkie i wynoszą ok. 700 zł miesięcznie, korzysta z pomocy społecznej i zasiłków rodzinnych. Łączny je dochód nie przekracza kwoty 1.700 zł miesięcznie. Gdyby jej mąż żył rodzina dysponowałaby zapewne wyższym dochodem. W styczniu 2011 r. R. K. osiągał dochód w wysokości ok. 2.000 zł netto miesięcznie. Analizując możliwości zarobkowe zmarłego R. K. trzeba wyjść od uzyskiwanych przez niego zarobków. W I kwartale 2011 r. kwota ta stanowiła równowartość ok. 63% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, które wynosiło 3.478,30 zł (Dz. Urz. GUS nr 5, poz. 19). Ponieważ aktualne przeciętne miesięczne wynagrodzenie wynosi 4.019,08 zł (M. P. z 2011 r., nr 11, poz. 122), można więc założyć z dużą dozą prawdopodobieństwa, iż powód zarabiałby nie mniej niż około 3.000 zł. Z kwoty tej zmarły, gdyby żył, musiałby pokrywać koszty utrzymania swoje, żony i dzieci. Na jego utrzymaniu pozostawałaby żona i troje dzieci, a zatem na każdego członka rodziny przypadałaby kwota ok. 600 zł miesięcznie. W tym zakresie w orzecznictwie SN wskazuje się, iż odszkodowanie należne na podstawie art. 446 § 3 k.c. nie jest odszkodowaniem pełnym w rozumieniu art. 361 § 2 k.c., lecz z woli ustawodawcy "stosownym", tj. takim, które ułatwi przystosowanie się uprawnionemu do zmienionej sytuacji życiowej. Dyspozycja tego przepisu nie obejmuje zatem obowiązku wyrównania wszystkich szkód ustalonych detalicznie, pozostających w związku przyczynowym ze śmiercią członka bliskiej rodziny, gdyż ze swej natury jest to kompensacja o charakterze ryczałtowym (tak SN w wyroku z 24 października 2007 r., IV CSK 194/07). Z kolei w wyroku z 16 października 2008 r., III CSK 143/08 SN wskazał, iż znaczne pogorszenie sytuacji życiowej uprawnionego w rozumieniu art. 446 § 3 k.c. zależy od rozmiarów ujemnych następstw o charakterze majątkowym, a także zmian w sferze dóbr niematerialnych uprawnionego wywołanych przez śmierć osoby bliskiej, już istniejących oraz dających się przewidzieć w przyszłości na podstawie zasad doświadczenia życiowego. Jego ocena powinna być oparta na szczegółowej analizie sytuacji osoby uprawnionej z uwzględnieniem wszystkich okoliczności, które mają wpływ na jej warunki i trudności życiowe, stan zdrowia (w tym jego ewentualne pogorszenie wywołane śmiercią osoby najbliższej) wiek, stosunki rodzinne i majątkowe, a w odniesieniu do małoletnich dzieci dodatkowo wpływają na warunki wychowawcze i na jej porównaniu z sytuacją, w jakiej znalazłby się uprawniony, gdyby nie śmierć osoby bliskiej. Mając na względzie te wskazania, Sąd uznał, iż odszkodowanie należne powódce E. K. (1) powinno wynieść 50.000 złotych. Na skutek śmierci męża została sama z trójką małoletnich dzieci (8, 9 i 15 lat) . Ponadto ma stwierdzoną niepełnosprawność i nie może podjąć żadnej pracy. R. K., jak już wskazano, był tą osobą, na której spoczywał zasadniczy ciężar utrzymania rodziny i który z obowiązku tego wywiązywał . Nadto , to R. K. z pomocą żony i dzieci prowadził także niewielkie gospodarstwo rolne. Dlatego, w ocenie Sądu, odszkodowanie w przedmiotowej sprawie winno być znacznie wyższe niż wypłacona powódce kwota 10.000 zł. Ponieważ pozwany wypłacił już powódce kwotę 10.000 złotych, Sąd zasądził na jej rzecz kwotę 40.000 zł.

Odnośnie odszkodowania dla małoletnich M., P. oraz M. K. (2) Sąd przyznał je w wysokości 45.000 zł. Ponieważ pozwany wypłacił im kwoty po 5.000 zł Sąd zasądził na ich rzecz kwoty po 40.000 zł. Strona powodowa nie wykazała, aby koszty utrzymania małoletnich były znacząco różne, w związku z czym Sąd przyjął, iż są one porównywalne. Sąd uznał, iż gdyby ich ojciec żył każdy z nich miałby do dyspozycji kwotę ok. 600 zł miesięcznie. Jak wynika z zeznań E. K. (1) dzieci nie otrzymują renty z ubezpieczenie społecznego, ponieważ R. K. nie posiadał wymaganego okresu

składkowego, a zatem mogą się domagać od pozwanego ubezpieczyciela stosownego odszkodowania, za okres do momentu ukończenia szkoły i podjęcia pracy zarobkowej. Sąd dokonał operacji matematycznej i zsumował kwoty, które pozostawałyby do dyspozycji dzieci, gdyby ich ojciec żył, z powyższych obliczeń wynika, iż żądane przez powodów kwoty nie są wygórowane i uwzględnił w tym zakresie wnioski w całości tj. w kwocie po 40.000 zł.

W ocenie Sądu również roszczenie o odszkodowanie zgłoszone przez M. K. (6) zasługuje także na uwzględnienie. Pamiętać jednak należy, że w chwili wypadku powódka miała 21 lat, była dorosła, mieszkała oddzielnie i pozostawała na swoim utrzymaniu. Mogła jednak liczyć na pomoc ojca w postaci wyprodukowanych, w prowadzonym przez niego gospodarstwie rolnym, produktów żywnościowych. To ojciec kupił jej samochód. Mieszkała obok rodziców w jednym podwórku. To ojciec pomagał jej w wynajęciu pierwszego mieszkania. Mogła też liczyć na niego w remontach. Z tego powodu sąd uznał, że należy jej się odszkodowanie, ponad kwotę już wypłaconą (5.000zł) w wysokości 20.000zł.

Dla ustalenia wysokości odszkodowania nie bez znaczenia miał również wiek zmarłego (42 lata) w odniesieniu do przeciętnej długości życia mężczyzny w Polsce . Celem odszkodowania jest kompensata również niewymiernych szkód powodujących pogorszenie sytuacji życiowej. Określając wysokość odszkodowania należy mieć na uwadze, że powinno ono być utrzymane w rozsądnych granicach odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa . W ocenie Sądu ustalone przez Sąd odszkodowanie spełnia te kryteria.

Zgodnie z treścią art. 446 § 4 k.c. Sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Zadośćuczynienie przewidziane w niniejszym przepisie ma na celu rekompensatę doznanej krzywdy, złagodzenie cierpienia wywołanego śmiercią osoby bliskiej oraz pomoc osobie pokrzywdzonej w dostosowaniu się do nowej rzeczywistości, zmienionej w związku z zaistniałym zdarzeniem. W orzecznictwie ugruntował się aprobowany przez piśmiennictwo pogląd, iż wysokość zadośćuczynienia musi być rozważana indywidualnie i przedstawiać dla poszkodowanego odczuwalną wartość ekonomiczną adekwatną do warunków rynkowych. Ustawodawca nie sprecyzował w nim jednak konkretnych mierników czy zasad ustalania wysokości zadośćuczynienia pozostawiając tę kwestię swobodnemu uznaniu sędziowskiemu.

Wysokość odpowiedniej sumy, która stanowi zadośćuczynienie zależy także, zdaniem Sądu, od rozmiaru doznanej przez poszkodowanego krzywdy, ustalonej przez sąd przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności sprawy.

W rozpoznawanej sprawie stwierdzić należy, że pomiędzy powódką a jej mężem dochodziło często do kłótni i awantur. Nieżyjący mąż nadużywał alkoholu. Stosował przemoc fizyczną wobec żony. Między nimi toczyła się sprawa o separację. W małżeństwie raz było „dobrze, a raz źle”. W ocenie sądu relacje między małżonkami, z uwagi na wyżej opisane fakty, były zaburzone. Mimo takich relacji małżonkowie przeżyli z sobą 20 lat i mieli sześcioro dzieci. Razem zajmowali się prowadzeniem gospodarstwa. Niezależnie od tego, iż między małżonkami dochodziło do konfliktów, to śmierć męża była dla niej ciosem, jak w każdym przypadku straty osoby najbliższej, z którą doszło do nawiązania więzi o charakterze fizycznym, ekonomicznym i uczuciowym i z którą ma się dzieci.

Między matką a z kolei synem istniała silna więź uczuciowa. Syn w chwili wypadku mieszkał w jednym domu razem z rodzicami. Miał 12 lat. Był dzieckiem. Matka i syn mieli ze sobą stały, częsty kontakt. Pomagali sobie wzajemnie w różnych w codziennych sytuacjach życiowych. Jak wynika z niekwestionowanych ustaleń poczynionych w sprawie, syn pozostawał z matką w bliskich relacjach. Odejście syna spowodowało po jej stronie ból i poczucie ogromnej straty i krzywdy. Zdaniem Sądu jednym z najbardziej traumatycznych przeżyć jest śmierć własnego dziecka. Podkreślenia w niniejszym przypadku wymaga także fakt, że powódka w jednym wypadku straciła połowę rodziny, w tym dwójkę dzieci.

Sąd Najwyższy podkreślał w swoich orzeczeniach (wyrok z 14 .01. 2011 IPK 145/10) iż wysokość zadośćuczynienia powinna przedstawiać odczuwalną wartość ekonomiczną dla poszkodowanego adekwatną do warunków gospodarki rynkowej.

W niniejszej sprawie Sąd uznał, że zamożność rodziny, w tym przypadku poniżej średniej krajowej, sama w sobie nie może stanowić odniesienia do określenia wysokości zadośćuczynienia.

Szacując wysokość zadośćuczynienia dochodzonego przez powódkę E. K. (1) Sąd miał na względzie, że na rozmiar jej krzywdy ma wpływ nie tylko dramatyczne doznanie bezpośrednio związane ze śmiercią syna, męża i wstrząs psychiczny wywołany tragicznym w skutkach zdarzeniem, ale również poczucie pustki, cierpienie moralne. Powódka bardzo przeżyła nagle i niespodziewane zerwanie więzi przede wszystkim z synem, ale także i z mężem.

Podkreślenia w niniejszym przypadku wymaga także fakt, że powódka w jednym wypadku straciła połowę rodziny, w tym dwójkę dzieci.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd uznał, iż kwota zadośćuczynienia w kwocie 50.000 zł za śmierć męża i kwocie 65.000 zł za śmierć syna K. K. spełnia wyżej opisane kryteria. Sąd odliczył kwoty wypłacone z tego tytułu przez ubezpieczyciela odpowiednio po 30.000zł i zasądził na jej rzecz kwoty 20.000zł za śmierć męża i 35.000zł za śmierć syna.

Adekwatnym zadośćuczynieniem dla małoletnich wówczas powodów P., M. i M. jest kwota po 90.000zł, zaś M. K. (3) w kwocie 55.000 zł za śmierć ojca. Sąd odliczył wypłacone przez pozwanego roszczenia i zasądził na rzecz małoletnich wówczas powodów zadośćuczynienie w kwotach po 60.000zł na rzecz każdego z nich i na rzecz M. K. (3) 35.000zł.

Dzieci M., P. i M. rodzeństwo K. w chwili śmierci ojca byli dziećmi w wieku 8, 9 i 15 lat, a więc świadomymi jego śmierci. Dzieci były w wieku, kiedy kontakt z ojcem w ich procesie wychowawczym ma duże znaczenie. Mimo, że ojciec urządzał awantury, to jednak nigdy nie stosował wobec dzieci kar cielesnych.

Dzieci bardzo mocno przeżyły śmierć ojca. Wychowuje je teraz matka. Mimo, że chłopcy mieli kłopoty z nauką, to śmierć ojca pogłębiła te kłopoty zwłaszcza w odniesieniu do P..

Powódka M. K. (3) w chwili śmierci ojca wprawdzie nie mieszkała z rodziną, ale na tym samym podwórku. Jej relacje z ojcem, mimo że przecież była dorosła, były bliskie. Pamiętać należy przy tym, że ojciec zmarł zaledwie w wieku 42 lat.

Pozwany w toku procesu podnosił wprawdzie, że R. K. był pod wpływem alkoholu (1,5 promila alkoholu we krwi), a sprawca szkody T. K. w chwili wypadku miał 19 lat, był niedoświadczonym kierowcą, i że te okoliczności miały znaczenie dla oceny wysokości roszczeń powodów. W ocenie Sądu, pozwany nie udowodnił jednak, że wskazane okoliczności stanowiły przyczynienie nieżyjących do skutków wypadku- art. 6 kc.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 kc w zw. z art. 817 § 1 kc. Wezwanie do wypłaty zadośćuczynienia i odszkodowania zostały przesłane pozwanemu 10.02. 2011 roku.

Powodowie żądali zasądzenia odsetek od dnia złożenia pozwu i w tym zakresie Sąd był związany ich żądaniem – art. 321 kpc.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z art. 100 k.p.c.

Na koszty postępowania zostały opłacone: opłata sądowa 19.700zł, zwrot kosztów świadka 36zł – k. 1040, wynagrodzenie biegłych: 1551,17 – k. 1080, 660,63zł – k. 1113, 1763,45zł – k. 1164-1165, 1763,45zł – k. 1200.

Powódka M. K. (3) uiściła opłatę sądową od dochodzonego roszczenia w wysokości 4.000zł, dlatego Sąd dokonał między nią a pozwanym rozliczenia stosunkowego co do kosztów, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Powodowie M., P. i M. K. (2) byli zwolnieni z kosztów sądowych w całości - k. 226, k. 306, k.480, E. K. (1) została zwolniona z opłaty od pozwu k. 44 i k. 148.

Pozwany uiścił zaliczkę w wysokości 2500zł – k. 1002zł

Powodowie wygrali proces w odniesieniu do zgłoszonych roszczeń w ok. 67%.

Sąd z uwagi na to, że małoletni powodowie wygrali proces w zdecydowanej części zasądził od pozwanego na ich rzecz koszty zastępstwa procesowego. Powódka E. K. (1) wygrała proces w ok. 50% , dlatego Sąd zniósł między nią a pozwanym wzajemnie koszty zastępstwa procesowego.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji.